

En god, jämlik och jämställd sexuell och reproduktiv hälsa i hela befolkningen

Det övergripande målet i strategin är en god, jämlik och jämställd sexuell och reproduktiv hälsa i hela befolkningen. Det övergripande målet är nedbrutet i fyra delmål som tar avstamp i den internationella definitionen av SRHR. Delmålen är långsiktiga, av visionär karaktär och ömsesidigt beroende av varandra.

Sexualitet och sexuell hälsa

Alla har frihet att avgöra om, när och hur de vill vara sexuellt aktiva, välja sina sexualpartner i jämlikhet och samtycke, ha njutbara sexuella upplevelser, utan risk för sexuellt överförda infektioner och oönskade graviditeter.

Reproduktion och reproduktiv hälsa

Alla har rätt till en god reproduktiv hälsa och kan välja om, när, hur många och på vilket sätt de önskar få barn samt har rätt till en trygg och säker vård vid graviditet, förlossning och abort.

Egenmakt, integritet och identitet med koppling till hälsa

Alla respekteras och stärks i sin egenmakt, i sin kroppsliga integritet och i sitt privatliv samt i sin sexuella identitet och könsidentitet, utan begränsningar och stigmatisering. Alla har rätt till frihet från diskriminering, inklusive trakasserier och sexuella trakasserier, samt våld eller förtryck.

Jämlika och jämställda relationer med koppling till hälsa

Alla har rätt att fritt välja om, när och med vem eller vilka de vill ha en relation eller leva tillsammans med i

jämlikhet. Alla har också rätt att fritt välja om, när och med vem äktenskap ingås eller upplöses.

Åtgärdsområden

Som stöd i det fortsatta arbetet finns sju åtgärdsområden som gemensamt ska bidra till att uppfylla samtliga delmål.

1. Skapa strukturella förutsättningar för SRHR

Ett strukturerat, långsiktigt och systematiskt arbete skapar goda förutsättningar att uppnå det övergripande målet genom jämlik tillgång till hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande insatser för hela befolkningen. Lagstiftning utgör ett ramverk som tydliggör rättigheter och skyldigheter, ansvarsfördelning och roller, men kan också ha en normerande funktion och på så vis bidra till att förändra attityder i samhället på lång sikt.

- Utveckla handlingsplaner för SRHR
- Arbeta systematiskt, samordnat och tvärsektorielt med SRHR

Läs hela strategin på:

<http://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/sexuell-halsa-hivprevention/srhr/>

2. Synliggör SRHR som del av folkhälsan

Målet med folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen, och arbetet med SRHR bidrar till att uppfylla detta mål och ska därför vara en del av folkhälsoarbetet.

- Stärk den holistiska synen på sexuell och reproduktiv hälsa
- Stärk rättighetsperspektivet

3. Säkerställ kompetens hos berörda yrkesgrupper

För att kunna genomföra ett hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande arbete, med utgångspunkt i rättigheter och med syfte att förbättra den sexuella och reproduktiva hälsan, behöver kompetensen inom SRHR stärkas hos relevanta yrkesgrupper.

- Stärk yrkes- och professionsutbildningarna
- Skapa öppenhet och likvärdigt bemötande

4. Säkra rätten till kunskap och information

Kunskap om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter är centralt för att uppnå strategins övergripande mål. Alla ska under hela livet känna till, kunna uttrycka behov av och ha tillgång till målgruppsanpassad och evidensbaserad kunskap och information på både fysiska och digitala arenor.

Alla ska också under hela livet kunna utveckla sin kapacitet, sina personliga verktyg och kompetenser för att kunna fatta välinformerade beslut och utveckla sin kommunikation kring sexualitet och relationer.

- Prata om kropp, identitet, integritet och relationer tidigt
- Utveckla undervisningen om sexualitet och relationer
- Tillgängliggör målgruppsanpassad information

5. Främja sexuell och reproduktiv hälsa genom hela livet

Ett utvecklat hälsofrämjande arbete gynnar den sexuella och reproduktiva hälsan och kan stärka individens medvetenhet, egenmakt, kommunikation och handlingsutrymme. Det kan i förlängningen också minska behovet av stöd, vård, behandling och andra insatser.

Alla ska under hela livet ges förutsättningar att känna till, kunna uttrycka behov av och ha tillgång till insatser på både fysiska och digitala arenor. Det hälsofrämjande arbetet ska förmedla en positiv, normmedveten och ansvarsfull sexualsyn med respekt för individens frihet.

- Utöka förståelsen för kön och sexualitet
- Möjliggör samtal i trygga sammanhang
- Stärk arbetet för jämlika och jämställda relationer
- Stärk den sexuella friheten och tryggheten

6. Förebygg sexuell och reproduktiv ohälsa genom hela livet

Åtgärdsområdet utgår ifrån att alla under hela livet ska ges förutsättningar att känna till och kunna uttrycka behov av samt ha tillgång till förebyggande insatser på både fysiska och digitala arenor. Med ett starkt förebyggande arbete kan behovet av stöd, vård, behandling och andra insatser minska.

- Stärk arbetet mot trakasserier och våld
- Arbeta normmedvetet
- Förebygg sexuell problematik
- Utveckla arbetet med smittskydd och hälsoskydd
- Förebygg oönskad graviditet och reproduktiv ohälsa

7. Skapa jämlik och tillgänglig vård, stöd och behandling

Åtgärdsområdet utgår ifrån att alla under hela livet ska ha kännedom om, kunna uttrycka behov av och ha tillgång till stöd, vård, behandling och sociala insatser inom sexuell och reproduktiv hälsa i hela landet.

Vård, stöd och behandling och övriga insatser ska vara trygga, inkluderande och tillgängliga för alla oavsett bakgrund och förutsättningar, exempelvis fysiskt eller språk- och informationsmässigt tillgängliga. Delaktighet och målgruppsanpassning är viktigt överlag, men särskilt för de mest sårbara grupperna.

- Säkerställ stöd, vård och behandling för sexuell och reproduktiv hälsa
- Säkerställ tillgång till stöd, vård och behandling vid sexuellt överförda infektioner
- Stärk det stödjande och åtgärdande arbetet vid trakasserier och våld